

3. De Koepel.

4. Woning Tuinwijk.

5. Braillelaan.

6. Gonnetsstraat.

7. Koepel Bellevue.

2. Noord-Hollands Archief.

1. Pieter Teylshuis.

ARCHITECTUURPRIJS Dertiende uitreiking, dit keer met thema monumentenzorg & erfgoed

Lieven de Key penning 2022: dit zijn de tien kanshebbers

Het is weer tijd voor de Lieven de Key penning. De architectuurprijs zet ieder jaar Haarlemse bouwsels, stenen en architectonische hoogstandjes op een podium. Dit jaar binnen het thema: monumentenzorg & erfgoed. Trommelgroff, trommelgroff, want hier zijn de genomineerden!

Linda Gottmer
l.gottmer@mediahuis.nl

1. Pieter Teylshuis van TPHAG architecten

De grondige restauratie van een woonhuis. Sinds 2013 wordt dit Rijksmonument bestaande uit vier aan elkaar gebouwde huizen gerestaureerd en in de tijd teruggebracht. Het 18e-eeuwse interieur is een van de best bewaarde van Nederland. Historische plafonds en beschilderingen worden in kleur hersteld en leidingen onzichtbaar weggevoerd. Ook wordt het huis verduurzaamd: met dakisolatie en isolatieglas. De begane grond wordt openbaar voor publiek.

2. Noord-Hollands Archief van Joop Slangen architecten

Doel was het Noord-Hollands Archief aantrekkelijker te maken vanaf de straat en het van binnen en buiten te moderniseren. En dat is gelukt. Sinds de restauratie is er vanuit de entree beter zicht op de ruimte erachter, de kerk. Ook is er meer rust in het interieur aangebracht door nieuwe - minder dominante - monitors, lampen en kleuren te gebruiken. En, niet geheel onbelangrijk, er is ruimte gecreëerd voor een vaste opstelling van de Enschede collectie.

3. De Koepel van Architectenbureau J. van Stigt

De oude koepelgevangenis, toch wel een van Haarlems bekendste herkenningspunten, stapte dit jaar een nieuwe toekomst in. Na jarenlang van overleg, brainstorm en gesteggel met de

buurt en belanghebbenden. Nu is het zover. a gevangenen meer, wel een universiteit, bioscoop, ruimten voor start-ups, boekwinkel, gamemuseum, ontmoetingsruimten en horeca. Om de tochtige, grote koepel geïsoleerd te krijgen was nog een opgave, maar inmiddels heeft de oude gevangenis een eigen WKO, een geïsoleerd dak en vloerverwarming.

4. Tuinwijk Zuid van Archivolt Architecten

De precieze en nauwkeurige verduurzaming en renovatie van een woning, dat is wat hier gebeurde. Architect Van Loghem ontwierp de bijzondere roodgeel gekleurde woningen aan de Tuinwijklaan. De eigenaren van een deze woningen, nummer 37, wilden graag gasloos en zelfvoorzienend wonen. Maar het authentieke ontwerp van het huis móest en zou bij verbouwingen hetzelfde blijven, zo wilden de eigenaren. En dat is gelukt: betegelde schoorstenen, inbouwkasten, binnendeuren en de trap zijn in ere hersteld en de woning is verduurzaamd.

5. Woningen Braillelaan van HP architecten

2018 was het jaar waarin woningcorporatie Ymere begon aan het grote onderhoud van woningen aan de Braillelaan, de Martin Luther Kinglaan en de Erasmuslaan. 216 woningen zijn aangepakt en klaargestoomd voor de toekomst met isolatie, nieuwe kozijnen, nieuwe ventilatie en een op stadswarmte aangesloten warmtebron. Bewoners kunnen als ze willen gebruik maken van zonnepanelen of elektrisch gaan koken. Ook de buitengevel en gemeenschappelijke hal zijn aangepakt. En als kers op de taart heeft ontwerper Oli-

vier van Herpt met een 3D-printer nieuwe brievenbussen van keramiek gemaakt.

6. Gonnetsstraat van HER architecten

Een vergeten stukje binnenstad. Zo zou je de Gonnetsstraat kunnen noemen. Het rode bakstenen gebouw op nummer 26 werd in 1937 ontworpen door architect A. Baart en herinnert aan Haarlems industriële geschiedenis. Het pand is herkenbaar aan gewapend betonnen balken en vloeren, een uitstekende dakrand en veel glazen met slanke, stalen kozijnen. Voor Doppe werd het pand gerestaureerd. Het kreeg nieuwe kozijnen, deuren en roosters en installaties van gegalvaniseerd staal waardoor het monument de eigentijdse uitstraling behield.

3. Koepel Bellevue van Annefloor Schlotter en Ruth Jongasma

Jarenlang stond de Koepel van Bellevue leeg, of - bijna erger nog - deed hij dienst als opslagruimte van schilders en werklieden van nabije bouwprojecten. Maar toen werd er in 2019 ineens een geschikte huurder gevonden. Reden om het historische interieur van Abraham van der Hart eindelijk eens de welverdiende aandacht te geven en in ere te herstellen, zoals niet lang daarvoor de koepel zelf ook al bouwkundig hersteld was.

8. Museum van de Geest van Verlaan & Bouwstra Architecten

Een ingrijpende verbouwing ging eraan vooraf, maar met dank daaraan opende eind 2020 Museum van de Geest in een totaal nieuw jasje. Het 700 jaar oude, monumentale pand werd totaal gerestaureerd. Zo werd de historische kapel opnieuw ontworpen. Volgens de architect worden met het nieuwe ontwerp de bestaande pels van het historische complex nog beter zichtbaar.

9. Meterhuiscomplex van KOW architecten en Max van Aerschoot architect

Haarlemmer Stroom heet het terrein

waar het Meterhuiscomplex behoort. Evenals de Lichtfabriek en het oude directiekantoor. Dit hele terrein gaat de metamorfose in. Het monumentale meterhuis uit 1905 wordt een zogenaamd bedrijfsverzamelgebouw met horeca. Ook deel van het Meterhuiscomplex zijn de Oerkaap en de Zuiveringshal. Het project combineert de

nieuwe tijd met de oude tijd want bestaat uit nieuwbouw én restauratie.

10. Bavodorp van Loco Motief

In de Haarlemse Slachthuisbuurt ligt Bavodorp; 288 rijtjeshuizen allemaal gebouwd rond 1920. Woningcorporatie Ymere is afgelopen jaren bezig al deze woningen te verduurzamen. Funderin-

gen werden hersteld en de boel werd beter geïsoleerd. Bijzonder is dat dit zoveel mogelijk met al gebruikte of gesloopte materialen werd gedaan. Ook werd aan de toekomst richting écht gasloos wonen gedacht, een voorbeeld: in elke woning wordt al een voorleiding in de keukens aangelegd voor de overgang naar elektrisch koken.

Wat is de Lieven de Key penning?

De Lieven de Key penning is een architectuurprijs die dit jaar voor het dertiende jaar wordt uitgereikt. Vernoemd naar de Vlaamse architect Lieven de Key (1560 – 1627), de eerste stadsbouwmeester van Haarlem. Er is zowel een juryprijs als een publieksprijs. Ieder jaar is er een ander thema, dit jaar is dat 'monumentenzorg & erfgoed'. Enkel projecten die de afgelopen drie jaar zijn opgeleverd maken kans.

Jury

Een vakjury onder leiding van Floor Roduner (wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling) beoordeelt de genomineerden. Ander juryleden zijn Willem Hein Schenk (stadsarchitect), Martin van Bleek (voorzitter Vereniging Haerlem), Wim de Wagt (architectuurhistoricus en -publicist), Ann-Katrin Adolph (AKA Erfgoed), Vita Teunissen (SteenhuisMeurs), Gabriël Verheggen (directeur ABC Architectuurcentrum Haarlem) en Hans van der Straaten (secretaris).

Stemmen?

Voor de publieksprijs kan tot zondag 20 november gestemd worden op de website www.spraakmakendhaarlem.nl en in de stembus bij het ABC Architectuurcentrum. Daar is ook een panelenpresentatie met achter-

De Lieven de Key penning wordt inmiddels voor de dertiende keer uitgereikt.

grondinformatie over de genomineerde projecten.

Prijzuitreiking?

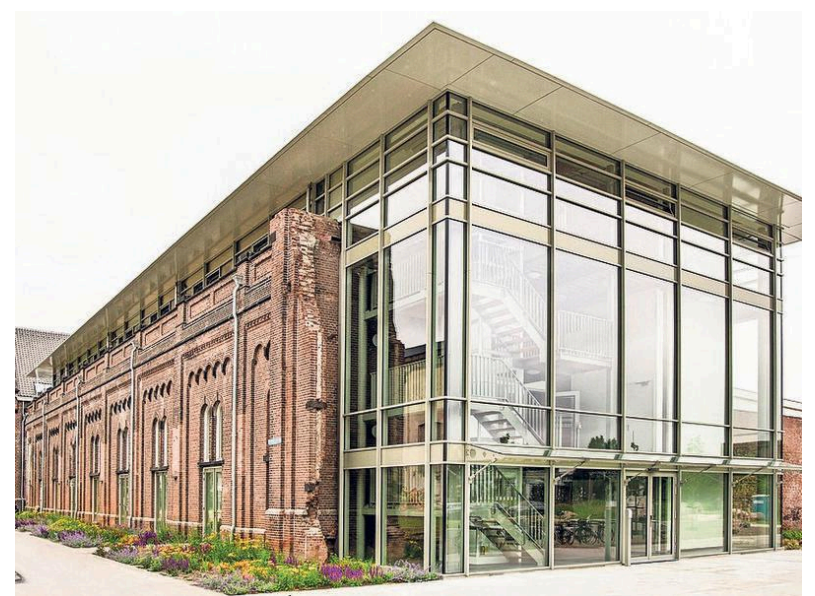
De penning wordt uitgereikt op dinsdag 22 november om 20.00 uur op een nog nader te bepalen locatie in het centrum van Haarlem. Tegelijk-

tijd met de uitreiking komt ook een lezing van architect Ninke Happel. Zij vertelt dan hoe haar bureau, Happel Cornelisse Verhoeven Architecten, omgaat met erfgoed bij verbouwingen.

Op de hoogte blijven kan via www.spraakmakendhaarlem.nl.

8. Museum van de Geest.

9. Meterhuis.

10. Bavodorp.